

TAPOLCZAI LAPOK

EZELEŐTT TAPOLCZA ES VIDEKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ES TULAJDONOS: LÓWY B.

Előfizetési árak: Egész évre 12 korona, fél évre 6 korona, negyedévre 3 korona. * Hirdetések milliméter számítás szerint. Egy hasábos milliméter-sor egyszer közölve 10 fillér, többször beiktatva egyenkint 8 fillér. * Nyílt-tér petisoronként 1 korona. * A kiadóhivatal körforgalmi telefonja 84. szám. * Megjelenik minden vasárnap reggel.

December.

Téli háboru: — csontunkig járó, jeges zenéje volt egykor e szónak! Az első háborus télen volt ez így, mikor a hegyvidék fagyasztó lehelete, orvul támadó szele és viharja még tapasztalatlanabbul és nem így fölkészülve ért bennünket, mikor a halálnak nem volt hűségesebb szolgálója a Télnél. E zuzmarás generális volt akkor a legrettenőbb ellenfél, ennek a néma dandárjai vitték végbe a legvadabb pusztítást ellenség és jóbarát soraiban és ez tette, hogy a téli háborunak mindenél ijesztőbb és rettegettebb neve támadt. Ez tette, hogy téli háboruk szerint számítottuk az idő múlását és a végét is az szerint jósolgattuk, megére az még egy téli háborut, vagy sem.

Ugy látszik, bár volna hamis a jóslatunk, még egyet megér. A negyedik már itt kopog és rázkódik a küszöbünk előtt, hiszen már esett hó. Am ma már nem félünk úgy tőle, kitanultuk a fortélyait, támadásának titkát s bizunk benne, hogy fölkészültünk ellene. Volt időnk, hogy meleg ruhával láttuk el katonáinkat, volt rá idő, hogy jó téli fedezékek készüljenek a számukra. A télen már hiába fú felénk a fagyasztó lehelet, nem szabad és nem is fog megtörténni, hogy egyetlen katonánknak a lábát is véresre marják a repülő jégzilánkok. Mint annyi más félelmetes tekintély, a téli háboru is nagyot bukott. A katonát meleg ruhája és a fedezék, bennünket pedig egy olthatatlan benső lobogás véd meg és meg fog védeni túl a tél üvöltésén is mindaddig, míg veszedelem ólálkodik a házunk táján.

A negyedik téli háboru van előttünk. — Ma vagy holnap ideér hozzánk az a megyei bizottság, mely fehérneműt gyűjt a katonáknak. Addig is kívánatos, hogy a helyi jótékony egyletek bizottságot szervezzenek, mely megkezdi a házról-házra való gyűjtést.

Erre az adakozásra akarjuk lelkesíteni a társadalom minden osztályát. Mert azt a szegény katonát, aki egy roham közben a hóba veti magát, hogy fedezéket találjon, nemcsak a gép-

puska fenyegeti, hanem a tüdőgyulladás és a tüdővész réme is. Az ilyen veszedelem ellen legjobb segítség a jó vászon, és pamut fehérnemű.

Sürgősen szükség van tehát mindennemű vászon és pamut-szövetre, kész alsóruhákra ép úgy, mint lepedőkre, törülközőkre, asztalkendőkre stb. Aki ilyent ad, katonáink életét védi és együtt küzd velük az ellenség ellen.

A munkáskérdés.

Badaacsonyhegy, 1917. dec. 3.

A nyáron írt egyik cikkemben megígérttem, hogy a munkáskérdésről, melyet már a békeben is oly sokszor megtárgyaltak e lap hasábjain, közlök néhány észrevételt, remélve, hogy ezzel a köznek valamicske szolgálatot teszek.

Magamfajta gazdaember, ilyenkor, amikor már minden külső munka elfogyott, ráér ilyen örök kérdéseken gondolkodni és keresni a módokat azok megoldására. Csak keresni, mert megoldani nem tudjuk, mert minden nap, újat hoz számunkra.

A béke napjaiban oly gyakran olvastunk cikkeket a munkáskérdésről. A fővárosi lapokban ipari munkanélküliekről olvastunk, ez újságban pedig, ha jól emlékezem, *Handlery Gusztáv és Weiler Kálmán* gazdátársaim a mi vidékünkön levő munkáshiánnyal foglalkoztak.

A háboru folyamán mind a két problema megoldódott. A munkáshiány megszűnt, az ipari munkásság bőveges munkaalkalmat talált. A mi munkáskérdésünket pedig megoldották a hadifoglyok, kik a mellett, hogy pótlották a mieinket, még nagyobb munkát is teljesíthettek, mint független, családnélküli, magánbirtok nélküli munkaerők. Hogy a fogoly munkások hogyan járultak hozzá a viszonyaink illetően javulásához, azt mindenki tudja. Nézzük csak meg a szőlőinket, a földeket, majd meglátjuk, hogyan dolgoztak. És az is egész bizonyos, hogy nem volt a békeben annyi férfinapszámunk, mint ahány fogoly munkás a vidékünkön most dolgozott. Hol volt a békeben egyes nagyobb szőlőbirtokosoknak 10—20 állandó férfi napszámuk? Hol volt egyes községekben napszámok tábor?

A munkáshiány megszűnéséhez nagyban hozzájárultak a nők is, kik nagyobb számban mentek el munkára. A megélhetés gondja, az anyaság szünetelése, új felnőtt leánygenerációk voltak a munkáskéz szaporulásának okai. Bővegesen volt még az ideai gazdasági évben munkásunk, ha mindjárt lányokból is.

De elkészülhetünk rá, hogy a mi munkáskérdésünk ismét aktuális lesz. A foglyok hazamennek, talán még a télen. Igaz, hogy ezzel szemben a mi véreink is hazajönnek. De amikor

minden itthon voltak, akkor is munkáshiány volt, hát meg most a mikor annyi sok közülünk való nem tér vissza soha. Igen nagy lesz a tavasszal a hiány munkásokból, ha magunkra leszünk utalva.

Azok, kik az orosz fogságból hazajönnek, nem lesznek ismét napszámok. Nagyon sokat közülük a hozzátartozóik oly gazdagsága fogad, hogy a napszámért való munka ismeretlen lesz előttük. De ismeretlen előttünk minden, ami a jövőben van, csak a múltat és a jeleket látjuk. A múlt munkáshiányát, a jelen megoldott munkáskérdését. Csak az bizonyos, hogy a jövőben munkáshiánnyal kell küzdenünk.

A foglyok elkerülnek vidékünkéről, kétséges, hogy helyettük rendelkezünk e annyi munkáskézrel. Az asszonyokat ismét lefoglalja a családi tűzhely, az új anyaság; a lányok régi tömegére sem számíthatunk. Nem a legrozsasabb a jövő, mely bennünket ebből a szempontból biztat. Nem lesz könnyű megmunkálni szőlőinket,

nem tudjuk elsősorban ocsón. A nagy kereslet felhajtja annak a kevés munkáskéznek is az értékét, ami majd rendelkezésünkre lesz. Talán az állandó magas terményárak elviselhetővé teszik a várható magas napszámot.

Érezzük, hogy nagy bizonytalanság előtt állunk. Jó volt tudnunk, hogy van tíz vagy husz oroszunk, ki elvégzi jól, becsületesen a dolgot. Hisszük, hogy béke lesz velük és így ezeket hamarosan nélkülözünk kell. De ebből a háborus munkásrendszerből megtanultuk azt, hogy a békeben is hasonló módon segíthetünk majd a mutatkozó munkáshiányon, napszámotláborkokkal, idegen munkásokkal.

A jelen arra figyelmeztet bennünket, hogy biztossítsuk magunkat arról, hogy ha az orosz és román foglyok hazamennek, kapjunk helyettük olaszokat. Jó volna, ha az érdekeinket képviselő Gazdakörünk foglalkozna a közel napok ilyen várható változásaival.

E.

A sértés.

— Levél a Szerkesztőhöz a villany-mizériák ügyében. —

Igen tisztelt Szerkesztő Ur, becses lapja múlt heti számában, a „villany dolgában” írott hírére, vagyok bátor rövid megjegyzést tenni. Előre bocsájtom, hogy ezt nem személyes hiúságból teszem, hanem ennyivel tartozom az igazságnak, amelynek tiszteletét mindenkitől elvárjuk. Tehát a laptól is.

A hír végén volt néhány sor, mely nem mondott sem kevesebbet, sem többet, csak ezt: „Hígyjék el, nem csak olajunk nincs, hanem emberünk sincs, ki komolyan hozzá látna a város érdekében, ki tudna cselekedni, hogy ez a nagy kellemetlenség elkerülhető volna. Bizony mondom, a java az embereknek a temetőben van.”

Hát kérem szeretettel, így fogalmazva és kiélezve a mondani való, direkt sértés a város minden közért dolgozó polgárára, előjárójára és képviselőjére. Ilyen sértést nem vártam és velem együtt a többiek sem, kik a városi zöldsztálnál tanácskoznunk szoktunk, a közért való önzetlen munkásságunkért.

Megtettünk mindent, ami lehető volt, hogy biztossítsuk a város téli világítását. Megtettünk mindent, amire egyénileg képesek vagyunk. És ilyen burkolt támadást nem érdemeltünk meg, de azt ezennel vissza is utasítom, azt hiszem, nem csak a magam nevében.

Vagyok a Szerkesztő urnak változatlanul

tisztelője
Előljáró.

Anélkül, hogy a levél t. írója felkért volna bennünket a sorai nyilvánosság elé hozására, meg tesszük ezt azon irányelvünknel

fogva, melyben egyik legszebb szó az: igazság.

Ezt keressük ott, ahol lennie kellene, ezt hirdetjük azoknak, kik nem hisznek benne, ezt alkalmazzuk azokkal szemben kik, eltérnek tőle. Hát hogyanne alkalmaznánk saját tetteink mértékét?.. Lehet, hogy amit mi igaznak tartunk, az nem is az, lám, egyszerűen jogosulatlan sértésnek minősítik.

Sértés? Tán a holtak nagysága faj? A temetőben nyugvók olyan nagyok lettek volna, hogy az emléküik, az említésük is kellemetlen az előknek? Miért nem távolítják el akkor hát képeiket a teremből, ahol tanácskoznak, ha az említésük is ily felszisszenést okoz?

De hagyjuk a holtakat, önékülük is meg tudunk felelni a kérdőre vonásra, az igazság segítségével. Nem támadtunk mi senkit névszerint, csak a ministeriumot, mely kiutal anélkül, hogy tudná, van-e készlet az illető cégnél.

Es itt a baj, a mulasztás. Elhitjük, hogy ez a nem létező olaj itt van. Nem kutattuk, hogy ezt nem-e azért hirdették, csak hogy a telep átvétele simán megtörténjék és megkaphassák a 400,000 koronát. Ha tudjuk, hogy nem üzemképes a telep, nem vesszük át.

Aztán azt mondják, hogy minden lehető megtettek. Bizonyára szintén megkérdezték az üzemvezetőtől többszörönként, hogy lesz-e olajunk a télre? és ő azt mondta, hogy lesz. Ez volt a gondoskodás.

Minden lehető megtettek. Lám, Celldömölkön tudtak annyi olajat összegyűjteni, hogy már harmadszor segitenek ki bennünket tíz hordóval. Szóval volt rá lehetőség, megszerezni a szükséges mennyiséget.

De nem akarjuk ezt folytatni, mert a holtak nagysága még nagyobbra nőne, az élők kicsisége mellett. Csak azt jegyezzük meg, hogy igenis vannak férfiak, kiknek közéleti munkássága minden dicsőretet megérdemel. Személy-kultuszt nem akarunk bevezetni, tehát neveket nem említünk. Ők természetesen ne vegyék magukra a kritikát, mely nem rájuk vonatkozik. Tartozunk az igazságnak annyival, hogy mégis megemlítsük *Horváth Jenő* főjegyzőt és *Bolka Andor* tb. főszolgabíró, kik hivatalból mindent megtettek a világitási mizériák elkerülésére.

Érdekes megyegyűlés

lesz holnap, nemcsak azért, mert a közigazgatási bizottsági tagok részének kilépése folytán új tagok választása van soron, mert hiszen ez mindig elég érdekltséget szokott összehozni, hanem a gyűlés egyéb tárgyai is elég fontossággal bírnak arra, hogy törvényhatósági bizottság tagjainak érdeklődését felkeltesse.

Ismeretes, hogy a Muraköz egyháziilag a zábrábi egyházmegyéhez tartozik. Muraköz magyarosítására a kormány nagy súlyt helyezett, amit leginkább az iskolák államosításával iparkodik elérni. A cél szentesíti is itt az eszközt, azonban ismeretes mindnyájunk előtt, hogy a zábrábi egyházmegye által nevelt horvát papok nehezen tudnak beilleszkedni a magyar kormány teremtette légkörbe és bizony tisztelet a kivételnek, sok kellemetlenséget okoztak már idegen szellemű munkálkodásukkal. *Arvay Lajos* tehát azt indítványozza a közgyűlésnek, hogy Muraköz csatoltassék vissza a szombathelyi egyházmegyéhez, a magyarosítás további céljaira a zalaegerszegi gimnázium fenntartására megajánlott évi segély összeget ezentul a Muraköz népiskoláinak magyar szellemű fejlesztésére kívánja fordítani.

Zalavármegye közgyűlése bizonyára egyhangu hozzájárulásával fogja *Arvay* indítványát támogatni. Magyar papok, magyar tanítók, fogják ezt a különben jóindulatu szorgalmas népet magyar állameszmének meghódítani, hiszen itt él, itt nyer sok oldalu szellemi és anyagi támogatást.

Komárom szab. kir. város március 15 ikének nemzeti ünnepként való törvénybe iktatása iránt irt át a vármegyéhez. A magyar nemzet e soha sem felejtethető napjának nemzeti ünnepé leendő pártolása Zalavármegye szelleméből önként folyik.

Kétséget sem szenved, hogy a vármegye rokonszenvvel fogadja a belügyminiszter ama rendeletét, hogy a háboruban résztvett vármegyei alkalmazottak szolgálati idejéhez hadi évet hozzászámítsanak.

A zalavármegyei molnár szövetség az örlési vám százalékanak újabb megállapítását kéri. Nem ismerjük a kérvény tartalmát, de a molnárok kérelme méltányos, ami a mai körülmények között alig lehet kétséges, így a vármegye bizonyára nem zárkózik el kérelmük teljesítésétől.

Ugyane gyűlés tárgyalja dr. *Sághváry Jenő* tapolczai főszolgabíró hat havi szabadságidejének engedélyezését. Bárha ez idő alatt visszanyerné derék főbiránk régi egészségét és elfoglalhatná mintaszerűen betöltött hivatalát.

Több kérvény érkezett a megyéhez azért, hogy Tapolczán második gyógyszerárt engedélyezzenek. Tapolcza már többször kijelentette ez

Jegyezzünk hadikölcsönt!

Adjuk oda nélkülözhető pénzünket a haza védelmére, mert e nemes és hazafias cél mellett tőkünket magas kamatozással legbiztosabban helyezjük ell

Szivesen adjuk meg az összes kedvezményeket mindenkinek, ki náluk hadikölcsönt jegyez.

A tapolczai pénzüintézetek.

ügyben tett véleményet, hogy a jelenlegi egy gyógyszerárt kielégíti a helyi és vidéki szükségletet is.

Több kisebb érdeklő tapolczai községi határozat tárgyalása is szőnyegre került.

A völlegény.

Tirol, 917. november.

Egy leány jött lefelé a hegyoldalra. A földben mély keréknyomok futottak a tető felé. Ágyuk vágta. Egyik-másik helyen mélyen benyomódott a kerék a talajba, néhol tengelyig is. Jobbra-balra lovak heverték. Némelyeknek az ina szakadt meg a rettenetes erőlködésben s úgy lötték agyon őket, mások kidőlték a hámból s úgy estek össze a fáradságtól elgyötörve, élettelenül. Amarra feljebb mély gödör volt a tarló közepén. Ha az ember beállt, a dereka volt egy vonalban a földszínnel. A nagy lyukat gránát vágta. Feljebb a hegyoldalra egyre több lett a gránátlyuk s többen feküdtek a halottak is. Világoszöld volt az egyenruhájuk, de ahogy a hajnalban lehullott dértől átázott az uniformisszöve, lucskos lett a színük, mint a csuszamlós, nedves talajé.

A környék néptelen volt, elhagyott. Az ágyuk, amelek tegnap ezen az oldalon vágattak fel a tetőre, azóta már a tulson megint le is rohantak róla. Most talán három vagy négy hegyvel odébb állottak, olyan messze, hogy ide már a dörögésük is csak úgy hallatszott, mint a billiárdgolyó zörgése, a posztóval bevont faasztalon. Lenn a völgyben tisztán látszott a falu. Apró, fehér házak, amelyeknek sorát itt ott megszakította egy egy üszkös romhalmaz. Két templom. Fából épült mind a kettő.

A tulsó faluvégén egy magasabb ház, szintén fából, az utcai fronton végigfutó erkéllyel: a kastély. Tetéjén most, sárgafekete zászló lobog. Innen, a hegyoldalból, az emberek akkorák, mint valami bogár. S a sok bogár odalenn sűrűg forog: ásnak, építenek, sáncokat emelnek, összerótt deszkából félszereket állítanak fel a mezőn.

A leány jött lefelé a hegyoldalra. Egyedül volt. Feje nagykendőbe bebugyolálva. Ahogy odaért a gránát gödréhez, megállt egy pillanatra, mintha azon gondolkodnék, átkapaszkodjék-e a gödrön, vagy a holttesteken lépjen-e keresztül. Egyszerre szigorú hang szólt rá az erdőszélről:

— Állj, ki vagy?

A fák közül kilépett egy katona. Fegyverét lövésre készen tartotta. A katonának fel volt gyürve a köpönyeg gallérja. Sapkája szélvédője le volt húzva az álla alá. Csak a szeme, az orra s nagy, gondozatlan, leelőgő bajusza látszott ki a csukaszürke szövettömeg közül. A lány nem felelt. Odanézett, abba az irányba, ahonnan a katona előtűnt s állt tovább nyugodtan.

— Hova mégy? — kérdezte a katona.

— Oda a faluba, — mondta a

leány és lemutatott a völgybe.

— Honnan jössz?

— Messziről.

— Mit keressz itt?

— Hazajöttem.

A baka intett a kezével, mint aki azt mondja: ismerem már ezt a mesét.

— Mind azt mondjátok. Aztán mind kémek vagytok. Le kellene törni valamennyi fehérszínűnek a derekát, aki ide dugja az orrát.

A lány nem szólt semmit. A katona egy darabig bizonytalanul vizsgál-gatta.

— Meg ne mozdulj, mert lelőlek! — mondta. — majd sípolok, oszt érted jönnek. Ha igaz dologba jársz, odabenn majd eleresztenek.

Sípolt. Arra az erdő felől kijött másik két katona. Azok is épp úgy voltak öltözve, mint ő. Az ő arcukat se lehetett látni, az ő bajuszuk is bozontos volt, fésületlen. Nem kérdeztek semmit. Az elsőnek érkezett baka egy szót se szólt, csak kinyújtotta a karját és rámutatott a lányra. Arra a másik kettő feltűzte puskájára a szuronyt s közre vette a leányt. Megindultak.

A lány közben kibontotta fején a kendőt. Előtünt az arca. Szép volt. A haja szőke, a szeme kék. Fülében függő.

Elém vezetik.

— Mit keres itt? — kérdezem.

— A mult héten ezt a levelet kaptam a völlegényemtől, hát hazajöttem, hogy meglátogassam.

Kivette a köpenye zsebéből a levelet és odaadta. Elolvastam, aztán megnéztem a borítékot, ki a feladója. Ránéztem a leányra s úgy kérdeztem:

— Meg akarja látogatni?

— Igen.

Odaintettem magamhoz az egyik bakát, mondtam neki valamit, aztán szalutált és elrobogott. A katonának a lányal mentek tovább.

Mielőtt a faluba beértek volna, keresztülmentek a templomudvaron. Jobbra-balra sirok voltak benne. Egészen frissak, alig egy-két naposak. Egyik felé odamutatott a baka:

— Ezt a tiszt urat tegnap temettük.

Olyan sir volt, mint a többi, ki-lőtt shrapnell hüvelye volt a közepébe csusztatva. Puhafából készült keresztjére fekete tintával volt rápingálva a neve. (K. hadnagy.)

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a *Kálmán Adolf* balatonalmádi lakos által tőlem megvásárolt, de át nem vett 5 drb., ugymint 691. 691. 690. 359. és 719. literes hordót fentnevezett vevő terhére és veszélyére a kereskedelmi törvény 351 §-a alapján 1917. évi december hó 13. napján délután 3 órakor Tapolczán, *Schwarz Jenő* szállító raktárhelyiségénél, kir. közjegyző közbenjöttével

nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek eladom. Tapolcza, 1917. dec. 1.

Frisch Jenő

A legenda.

Mikor a teremtést bevégezte az Ur, Tiszta volt a patak a lég színe azur, Mosolygott a virág, a fáknak gyümölcse, Azt se tudta Adám, kedvét miben töltse. — Azért teremtődött képmásomra Adám, Hogy tudj uralkodni az egész föld hátán, Az ég madarain, a tenger halain, Csak a tudás fája még enyém fiaim, Nem akar ismerni hibbant agy, véges ész, Az utolsó oknál kétsége kárba vész — Azért ne is bántsad az én tilos fámat, Halálnak halála leszködik utánad. —

Boldog élet folyt le az éden határán, Farkas mellett kis őz, tigris előtt barány, Adám gyönyörködve nézte állatait, Szinte kéjjel leste, melyik mire tanít. Cinke fészke után varródik a kötény, Inni megtanítja a nagybegyű gödény, A lud testét látja kész a csónak minto, A galamb majd később repülni tanítja, Szírtén, ágon bogon ezer madár tarkál, Ott épít a fecske, itt farag a harkály, Tanult a bagolytól, (ha nem is egyebet, Ma is nagyfejűnek hívja a verebét.) Paradicsommadár farkát megpillantja, Annak alakjára készül meg a lantja, Fűtyölni, dalolni tanul más madártól, Ok nélkül ordítni az okos számartól, A kígyóra hallgat, hiszi a sziszegést, — S Évától tanulja a tilalom szegést.

De ez a legenda hiába oly régi, Szószegő az asszony, mégis hiszünk néki. *Vázsonyi Izidor*

Szőlőgazdák figyelmébe!

A hirdetett

RÉZGÁLIC

megérkezett és míg a készlet tart, előnyös áron kapható, valamint a lisztharmat ellen védő

SALOIDIN

Kaszás Soma fűszerkereskedőnél Tapolcza

Nagyobb mennyiségű, jól beérett

Riparia Portalis

sima és gyökeres vessző, valamint hazai gyökeres

vevő eladó. Bővebbet:

GROSZ DEZSÓ

a Tapolczai Takarékpénztár főkönyvelője.

Karácsonyfa

minden nagyságban, úgyszintén

cukorkák,

sütemények,

csokoládébombonok,

különbféle karácsonyfadíszek

nagy választékban kaphatók

TAKÁCS GÉZA cukrászdájában

Tisztelettel tudatom a közönség-

gel, hogy a Kossuth Lajos utcában

(Gyulakeszi ut) levő

Veisz-féle vendéglőt

átvettem és megnyitottam.

Kérem a tisztelt közönség szives

pártfogását.

BENEDEK EDE

Tagyon hegyen lévő

szőlőm, szántó és

erdő hozzá, eladó.

HIRSCH LIPÓT, Tapolcza

Tollár György 36 éves, vincellér,

Mihályháza pusztán (u. p. Balaton-

györök) az 1918. évre,

vincellérnek

elszegődne. A szőlőmivelesben jár-

tas. Jó bizonyítvánnyal rendelkezik.

Kiszuperált katona.

HIREK.

Emberek.

A lövészárkok sokat szenvedett embere fölujjongott a hirre, hogy nem szólnak többé a fegyverek: nem kell a haláltól félnie. A lövészárkok népe kiugrott a földből, kiegyenesedett és magasra emelte sapkáját, meglengette a feje fölött, mintha üzenni akarna a szomszéd árok népének, mely vele szenvedett eddig: hozsanna Neked, ki a békét hozod...

Oh mily szép is lehet, mikor egyszerre hallik át a szó minden nyelven: béke. Ésők, kik messziről kerültek együvé elválasztó határnak nép és nép közé, megértik egymást és mondják jószággal: éljünk. Arcuk mosolyog, szemük könnyes, mert vége az egymásnak okozott szenvedésnek: megérezték, hogy minden emberek vagyunk...

És haza gondoltak, az otthonra, az asszonyra, a gyermekekre, az anyára, a testvére, ismerősre, házra, szabára, asztalra, mindenre, amit itt hagytak, mindenre, aminek alakja, illata, jósága, szeretete felrajzolódott levéshetetlenül emlékezetükbe.

Mireánk gondoltak, emberekre, kikkel egykor közösségben, barátságban éltek. És megtelt szívük jószággal, amikor gondolatuk haza hozta őket, mi közbenn. Hogy mikép örülünk mi, mikép mondjuk ki a biztató szót: béke lesz.

Lesz-e béke?.. kérdezik itthon egymástól az emberek és arcukon olyan furcsa gondolat látszik, tekintetük olyan megriadt. Az emberrel nem ujjonganak, a harang nem kong a toronyban, zászló nem leng az ablakban, emberáradat nem hömpölyög az utcán: csak halvány a reménység, hogy béke lesz.

Ha biztatóan elibünk jönne, akkor is oly kételkedők volnánk. Béke lesz... ki hiszi el közülünk, annyi csalódás után, ami bennünket ért. Hisz annyiszor gyújtottunk már örömtűzet és mindannyiszor el kellett oltanunk...

Az emberek olyan megriadtak, mintha a béke lenne a háború, mintha félni kellene tőle: mert ismeretlen. Bejertöröttünk már a háborúba. Megszoktuk, mint állapotot, berendezkedtünk, ahogy az idő parancsolta: vettünk, amit kaptunk, hogy jó legyen az életünk, meleg legyen az otthonunk, öröm lakozzék házukban... És most úgy vagyunk, mint a lövészárkok emberei, kik földiszítik földlyukaikat, kényelmesen berendezik s mikorra megszokták a roszban ezt a jót, hangzik a parancs: elhagyni az állást...

Béke lesz... elhagyni az állást, a háborús berendezéseket, ez az a riasztó szó, amely annyi sok ember arcán kirajzolódik. Mintha lemondás volna, mikor békéről beszélnek. Lemondás, elérni vélt eredményekről, jóslásokról, — mely semmi más, mint a kívánságok elárulása. Az ember egészen törvényszerűleg hiszi, hogy az történik, amit szeretne... sok ember.

Ez nem bűn, ez nem az ember bűne, hanem a világé, azé a hatalmas Erőé, mely körülöttünk zúg, tombol: a Háború... Lám az a szél, mely végig süvölt a világ fölött, pusztítva sok ember csónakját, jó volt kifeszíteni a vitorlát, vinni a hajót, mely az onyém. És kik felhúzták a vitorlát a csónakjukra, gyorsan szelték a vizet, úgy érzik,

hogy meg kell állniok... a vihar elül.

Nem bűnös az ember, ki kifeszítette a vitorlát és most riadtan gondol arra, hogy megint csak evezővel, hosszú munkával tudja előre vinni reményét, vagy egészen ott kell hagyni a hajót a zátonyon. Ők azok, kik oly furcsán kérdezik: lesz hat béke?

Kérd ezt az asszony is, ki sirva szól hozzám: ugy-e béke lesz és haza jön az uram és én egy szőke gyermekkel várom, mit csináljak?...

Mondjátok meg a megriadtnak, ne féljenek és szóljatok az asszonyoknak, kiknek a béke háború: ne sirjatok, adjátok ide a gyermeket, majd gondját viseljük míg elül a vihar. O biztassatok mindenkit, ki félti vitorlás csónakját, nehogy a megriadtak félelme elzavarja a mi reménységünket.

Bacsinszky Vladimír dr. Bosznia és Hercegovina kormányzója. Amint vasutas körökből értesülünk, Bacsinszky Vladimír dr. udvari tanácsos, zágrábi üzletvezető, legközelebb elhagyja a vasuti szolgálatot, hogy szervező képességét és tudását Bosznia és Hercegovinának szentelje, melynek polgári kormányzó tisztségét ajánlották föl Bacsinszkyknak, akinek erre vonatkozó kijelentését a közös pénzügyminiszter honorálván, a kinevezés már legközelebb publikáltatni fog. A máv. Bacsinszky távozásával értékes adminisztratív és technikai erőt veszít, míg Bosznia Hercegovina közigazgatása Bacsinszky Vladimírnél legjobb kezébe kerül. Ki lép a távozó üzletvezető örökébe, arra nézve, legalább ugyanezen vasutas körök információja szerint, még nem történt megállapodás.

Lesz villanyvilágításunk. Megnyugtathatjuk a közönséget, hogy villanyvilágításunkban talán nem lesz fennakadás. Jólehet még nem érkezett meg a nyers olaj, de dr. Darányi Ignác kerületünk országgyűlési képviselőjének közbenjárására 100 métermáza nyersolajat utalványoztak ismét a budapesti nyersolajfinomítótól, amiről Ő Nagyméltósága a hozzá ez ügyben fordult Ley József prépost-ptebánost táviratban értesítette, de kapott erről tudósítást az üzemvezetőség is. Addig is a celdömölki telepről újból tíz hordó nyersolajat kapunk, amely talán fedezi a szükségletet addig, míg Budapestről megérkezik az utalványozott cisterna. Így hát van reményünk, hogy sötétben nem kell lennünk lakásunkban úgy, mint az utcákon.

A mezitlábás flugyermekek cipőbeszerzésére Buzás Ferenc 6, Horváth János (kopsi) 5 koronát adományoztak, melyért ez uton mond köszönetet a fiúiskola tantestülete.

Négy hasáb van most ujságunk egy oldalán. Az oldalak szélesebbek lettek és ezzel az új beosztással nyolcvan sorral, egy egész hasábbal többet tudunk írni azok számára, kik most oly távol vannak tőlünk és e lapból tudják meg, hogy mi történik itthon, mi foglalkoztat bennünket. A papírhiány akadályozza a nagyobb lap készítését, tehát így kellett tennünk, hogy olvasóink és hirdetőink igényeit kielégíthessük úgy a hogy.

Korai hideg. Folyó hó 5-én hirtelen lehült a levegő. Éles metsző hideggel köszöntött be a tél s azóta állandóan hideg fagyos idők vannak. Máskor bizonyos örömmel fogadtuk

a tél beköszöntését, ma félő aggodalommal gondolunk a télre, mert hiszen kevés a szerencsés ember van, aki téli fűtőanyagát beszerezte, már pedig ennélkül csak gyöttelem, kín lesz a telet átélünk. Sokan rohanják meg a püspöki uradalom sümegi erdészeti hivatalát fáért, de favágás hiányában nincs eladó fa. A múlt évben felhívást intéztünk vidékünk lakosságához, hogy vállalkozzék favágásra, de nem tette, im itt a következménye. A baj a jövőben súlyosabb lesz, ha az erdei favágásra nem lesz vállalkozó.

Országos vásárunk folyó hó 5-én gyér volt. Vevő volt ugyan szép számban, de eladó annál kevesebb, amit egyrészt az eladásra kerülhető cikkek hiánya, másrészt a dermesztő hideg és metsző szél okozott. Összehasonlítva a békeidő élénk, népes vásáraival a lefolyt vásárt, valóban a háború nyomát láthattuk az egész képen. Meggémberedett vásárlók futják végig a gyér teret és sietve menekülnek onnan, ahol alig lehet valamit venni, kergeti őket a kegyetlenül hideg szél is. De nemcsak a zsbivásár volt sivár képű, az állatvásár is igen kevés forgalmu volt. A felhajtott 102 dr. ló közül eladtak 48 drbot (milyen lovak!) 456 szarvasmarhaból 369 drbot és a felhajtott 87 sertésből 39 drbot. Szomorú, háborús forgalom ez is a béke időben szokott forgalomhoz képest.

Leveleken a feladót fel kell tüntetni. A kereskedelemügyi min. kir. miniszter rendelete szerint ezentul Ausztria, Bosznia Hercegovina és Németország kivételével az egyéb külföldre szóló közönséges és ajánlott levélpostai küldeményeken, ideértve a szalag vagy keresztöltés alatt feladott sajtótermékeket is, továbbá az értékeveleken is a feladó nevének és pontos címének a küldemény külsején való feltüntetése kötelező. A levelező postahivatalok azokat a leveleket, amelyeken a feladó neve feltüntetve nincs, a hiány pótlására visszadják. A feladó nevének és címének feltüntetése ajánlatos azonban a viszonylatokban is, amelyekben az a fenti rendelkezés szerint nem kötelező.

Tapolca után Nagykanizsa panaszkodik, hogy nincs cukra. Mi csak a novemberi porciónkat nem kaptuk meg meg, Nagykanizsa közönsége októbertől kezdve nem éde sitheti ezt a keserű életet. Azt írja Zala laptársunk, hogy a vármege összes bőségben üszó falvaiban megkapták decemberbe is a cukrot. Itt egy kis tévedés van, mert sem Tapolca, sem a járásunk még a novemberi cukrot sem kapta meg. De vigasztal adagunk is ide ér és megédesithetjük a karácsonyi ünnepeket, talán még jobb édességgel is; a béke mindennél nagyobb örömezzetével, még akkor is, ha az érkező cukor kilogrammja 2 korona 40 fillér lesz.

Mit várhatunk az orosz fegyverszűnettől és különbékétől. Sok ember jós akar lenni és az orosz fegyverszűnettől és különbékétől, ez utóbbi azonban még mindig nincs meg, — annyiféle változást várnak, ami óriási átalakulást idéz elő a jelenlegi helyzetben. Igaz, hogy egyik próféta okosabb akar lenni a másiknál és így, képtelennél—képtelenebb vélemények merülnek fel. Mindezek között azonban valószínű, hogy talán még ebben az évben meghozza

az általános fegyverszűnetet és a jövő év elejére a világbékét. Azután valószínű, hogy az orosz béke következtében valutánk javulni fog; pénzünknek itthon is nagyobb lesz a vásárló képessége és így enyhülni fog a már ma tűrhetetlen drágaság. Bizonyos, hogy az orosz és román fronton lekötött erők felszabadulása főleglegessé fogja tenni az untaulichok újabb sorozását és a főmenlichok újabb megrostálását. Végül remélhetjük, hogy rövid idő alatt megkezdik a hadifoglyok kicserélését s így Oroszországból pár hónap alatt közel félmillió katonánk kerül haza.

A tisztázott elvi kérdés. Most, hogy a jövő Magyarország és az új korszellem a magyar közéletnek mindennapi kenyere, nem lesz érdektelen, ha közöljük, hogy az új eszmék miként mentek át a nép vérébe. Egyik tapolczai ügyvédhez beállított egy falusi urambátyám és a következő diskurzus fejlődött ki köztük. Az urambátyám kezdte:

— Instálom, már én is szocialista lettem. Azért kérem, tessék nekem megmagyarázni, mi is hát az a szocializmus?

Az ügyvéd felelt a kérdésre:

— Nézze, bátyám, ez hosszú ideig tartana és talán meg sem értené. De hát könnyebben megérti, ha azt mondom, hogy maga jó szocialista volna, hogyha magának volna ezer hold földje és abból ötszáz holdat szegényebb embertársainak engedne át. Nemde, szívesen megcselekedne?

— Hát persze, szívesen megtenném.

— Avagy tíz vagon búzából ötöt a szegényeknek, illetve közcélra engedne át.

— Természetesen.

— Ha pedig kandnek két hizója volna, egyet a szűkölködőknek engedne át, nemde?

A paraszt nagyot nyel:

— Azt már nem, instálom alásan.

— És miért nem?

— Hát csak azért, mert két hizóm csakugyan van, az Isten tartsa meg.

Nem szabad szalmát alomul felhasználni. A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amelyben a szalma, mint takarmányra alkalmas anyag alomul való felhasználását a legszigorubbán tiltja. Elrendeli a miniszter, hogy ezentul alomul csak homokot, elavult nádat, sást és tőzeget szabad használni.

Megdézsmálják a postacsomagokat. Postánk tökéletessége, az ezen intézménynél alkalmazott fő és altisztéknek köteleességtudása mindenkör egyik büszkesége volt országunknak. Utóbbi időben azonban azon szomorú jelenség mutatkozott, hogy az érkező és elküldött csomagok nagy része hiányosan érkezik a címzetthez. A helybeli postahivatal tisztjei és altisztjei mindnyájan tiszteletreméltó munkásai az államnak, régi kipróbált emberek, akiket védelmezni kötelességünk. Nyilvánvaló tehát, hogy a vétséget extra muros követik el. — Hiányos volna hivatásunk, ha ezen általános panasznak kifejezést nem adnánk, de a mi hivatalunk megvédelmezésével.

Népesedési viszonyok járásunkban. Augusztus—október negyedében a tapolczai járásban a születések száma 139 — a halálozások száma pedig 185 volt s így sajnos szaporodás nem, hanem inkább 46 volt az apadás száma. A megye öt járásában 15—28 volt a szaporodás a többi járásban apadás, köztük leg-

több 100 a perlaki járásban. Az egész vármegyében összesen 401 volt az apadás száma a szaporulattal szemben, ami elég szomorú jelenség.

Járásunk közigazgatási ügyforgalma folyó évi anguszta 1-től okt. 31-ig 2240 ügyszám volt, amelyből elintézés nyert 1841 ügydarab, ami tekintve a hivatal tisztviselőinek megfogyott létszámát, dicséretes eredmény.

Sötét este. Feketeség és némaság költözött az utcákra. A háború, a villanytelep olajhiánya, ezeket is gyászruhába öltöztette. Olyan szegény, olyan árva most a tapolczai utca.

Végig bolyongok a városban. Milyen megváltozott kép. Még csak alig tíz után van. A kávéházak már elsötétültek. A házak közül szinte ijesztő némaság. Az ablakok komor sötétséggel merednek reám. A házakban, lakásokban elcsöndesedett minden. Gubbaszkodva húzódnak meg az éjszaka csöndjében, minden alszik bennük, csak itt ott tör meg a feketeséget egy-egy világos ablak.

A mellékutcák feketék, félelmesekek, mintha menten el akarnák nyelni, aki közéjük szorul. Nyomasztó csönd borul ezekre a tájakra. Csak egy-egy korcsmából kiszűrődő bágyadt fényesség mutatja, hogy itt még ébren vannak.

Korcsma... zeneszó hallik a csöndes, hideg éjszakában. A párás ablakok mögött nincs szomorúság. A kávéház már régen szomorú, csöndes, az uri osztály lélegzetet, nevetést visszafojtva figyel az eseményeket, a korcsma kezdetől fogva hangos, jókedvű. A nép nem ismer szomorúságot. Nem hagy magára erőszakolni semmi kötelességet, a korcsma az ember, ember az ember: mulatni kell.

Három korcsmában is szól a zene, kihallszuk a muzsika változó bűgása, a lábak kopogása, énekek dallama, a gyönyörködött szerelmek rikoltozása. Mintha azt mondaná nekik Valaki: örüljétek a jelennek, egyetek és igyatok, vigadjatok, mert holnap már halottak lesztek. Csak amit éreztek, csak amit meg tudtok fogni, ez az egyetlen, amiért érdemes kinyújtani a kezeteiket... És kopognak a lábak, hajladoznak a derekuk, ujjaznak a szájuk. Muzsikaszó, cimbalom, bordal és rikoltozás hallik ki az éleinél utca csöndjébe...

Szekerek nyikorognak a nehéz teher alatt, meglódulva gördülnek le a dombon. Bort hoznak. Zsákok vannak a kocsin... Éjjel van.

A jókedv kijön az utcára, néhányat kurjant és lassan a mulatók is elszélednek, nyugovóra. A cigányok is hazamennek. Pedig ők ugyancsak nehezen bucsuznak az éjszakától. Az ő világuk, az ő nappaluk az éjszaka...

Éjszaka, tapolczai éjszaka, olyan érdektelen, minden kíváncsiságot lehűtő. Sötét van. Ijesztően sötét. A feketeségből csak gágogás hallik, hosszan, amint északról délre térnek a vadludak...

„Örmester ur az egyik kezem otthon hagytam az ablakban!” — ezekkel a szavakkal köszöntött be folyó hó 4-én a badacsonytomaji csendőrsre Klung Lajos badacsonytomaji vinceller. A különös köszöntés feltűnt Horváth csendőrmesternek, de a lekötött véres bal kéz igazat adott, mert Klung kézfeje csuklóban teljesen hiányzott, otthon volt az ablakban, A sebesültet az ott helyi gyógyszerárban részcsitették első segélyben, azután kocsin Tapolczára hozták. A nyomozás megállapította, hogy Klung a badacsonytomaji hercegi uradalomtól vett fáját vágta az erdőn s mellette Ruisz József is vett fát. A határon lévő fát mindkettő magának tartotta s ezen összeveszték. Ruisz a nála volt fejszével oly szerencsétlenül vágott Klung felé, hogy annak balkeze csuklyóból nyomban leesett. Az esetet feljelentették.

Az új hadisegélyek. A hadisegélyek felemeléséről szóló kormányrendelet elkészült és a harctéren lévőkhöz tartozói már január 1-től kezdve kapják a felemelt segélyeket. A rendelet értelmében, a községekben hadisegélyvéleményező és felszólamlási bizottságok lesznek.

Csalók katonaruhában. A mult hetekben bortermelő vidékünkét járta be egy katonaruhába öltözött csaló, aki a szives magyar vendéglátást azzal akarta jutalmazni, hogy a hadsereg részére jó áron bort vásárolt. Fő is ült neki egy csomó jóhiszemű, de a borárakban annál kielégíthetlenebb termelő, — igen mert az álörmester ur sohasem remélt áron velle össze a borokat Ugy látszik, hogy a katonai formaruha a csalóknak jó fedezék a bűnük palástolására, — tekintélyt ad még a hivatalos egyének előtt is. Valóságos kis Köpenick szerepe játszódtott le a mult heten Zalaegerszeg mellett az Erzsébet-hegyen. Beállított a község bírójához két katonát. Az egyik hadnagynak mondta magát s felszólította a bírót, hogy a honvédelmi miniszter utasítására adja át azt a 21 ezer koronát, amely a gazdától rekvirált cikkek kifizetésére érkezett a honvédelmi miniszteriumból. A hadnagy elmondta, hogy egyes gazdák rosszul szállítottak. Most ő van kiküldve a visszaélések kiderítésére, a gazdák járandóságának megállapítására és kifizetésére. A bíró gyanútlanul átadta a pénzt s csak akkor remült meg, mikor fél óra múlva a csendőrök közölték vele, hogy alighanem szélhámosoknak esett áldozatul. A csendőrök véleménye igaz volt. A 21 ezer koronát két kanizsai szökött katonára csalta ki a bírótól. Az egyiket Tomasi Józsefnek hívják, régi ismerőse a kanizsai rendőrségnek, a másik Horváth József egy kanizsai téglagyári munkás. Horváthot a csendőrség már el is fogta. Tizenegyezer koronát találtak nála. Legyünk óvatosak, különösen ha foglalt és egyéb hivatalos eljárás nélkül magas áron bort akarnak tőlünk venni, mégha katonák is, mert úgy látszik a csalók a különben tiszteletré méltó katonai egyenruhába bujnak.

A Sümeg és Vidéke mult heti száma kétségtelenül érdekes és tanulmányos olvasmány. Valóságos kis tükör a sümegi világról. A vezércikk arról szól, hogy az intelligenciának milyen nehéz a helyzete és a sümegi járás buzgó és bölcs főszolgabírája és a község vezetőségére appellál, kik erős kezekkel és „elégé nem magasztalható energiával” láttak hozzá az áruuzsora megfékezéséhez, mely egyetlen mód az intelligencia megmentésére. A második cikk üdvözli a járás „erélyes, igazságos és mindenkor a józan belátás szerint intézkedő főbírájának azon rendelkezését, hogy végre az uszora, rabló eladásokat ellenőrizteti, bünteti.” Szóval az áruuzsorával foglalkozik. A harmadik cikk: Sümegen is rend van” címen írja „Farkas István járásunk főszolgabírája erélyes revízió alá vette az áruuzsorával, a piaci állapotokkal foglalkozik. A „hírek” megkezdéseül kérelmet ol-

vasunk Farkas főbíróhoz, hogy ne hagyja kijátszani rendeleteit és csendőrral, rendőrral ellenőriztesse az állomást, akadályozza meg az árucsempészést, — írja — „mert ilyen formán Tapolcza bőségben lesz mindenben, nekünk pedig felkopik az állunk.” Szóval ez is az áruuzsorával foglalkozik. Hat hasábon át olvasunk erről és az ember kénytelen azt gondolni, hogy Sümegen tényleg furán lehetnek, ha már az ujság is egészen ennek szenteli magát. Az egész hét minden eseménye közül ez volt ő náluk a legerdekebb, vezércikk stb. Szörnyű állapotok lehetnek ott, szinte borsózik az ember háta, ha rá gondol: milyen jó és kellemes lehet ott az élet, mondjuk a kereskedelem. Csak ne volna olyan messze Sümeg, bizony Isten megtapasztalnánk, hogy megvannak-e még Sümeg négy lábú specialitásai és nem-e csuktak be azokat is árdrágításért.

Jó a szőlő is. Riba Ilona, Berger Károlyné tapolczai lakos szobalánya egy kosár szőlőt hozott haza vonaton. A kosiban volt egy katonák is, ki a nemestördemiczi állomáson leszállt, de leemelte a kosár szőlőt is. Az ismeretlen katonát Samu János szabadságon volt tüzér személyében kinyomozták még mielőtt a szőlőt elfogyasztotta volna. Parancsnokságának feljelentették.

Nyilvános köszönet. A Vöröskereszt egyesület tapolczai fiókjának részére adakozni kegyesek voltak: Szezemsky Gyuláné urnő Monostorapátiából 50, Dr. Kovács Vilmos ur 50, Krausz Emil ur 50, Schwarz Jakabné urnő 10 koronát. Fogadják a kegyes adakozók hálás köszönetünket.

Az Elnökség.

Maximális árak.

Gabonát vásárolni csak a Hadi-termény átvévi bizottsága útján lehetne, de vidékünkön eladásra kerülő gabona nincs.

Sertés elősúlyban
120 kg.-ig kg.-onként . . . 6 K 50 f.
150 „ „ „ „ „ „ . . . 6 „ 60 „
150 kg.-on túl „ „ „ „ „ „ . . . 6 „ 80 „
Levágott sertés feltisztítva
100 kg.-onként legföljebb . . . 800 K
100 „ nyers disznózsír 850 „
100 „ olvasztott „ 920 „
A kereskedelmi forgalomban a zsír és hus árát az alispán állapítja meg.
Mák ára 250 K
Lóbab 60 „
Kerek répa 60 „
Takarmányrépa 12 „
Vöröshagyma 126 „
Korpa (az átvévi állomáson) 25 „
Burgonya már hatóságí vásárlási igazolvánnyal sem szerezhető be. A nem használt igazolványok visszaadandók.

Minden haszonállat kiteletetésére lehet számítani 12 métermázsza szálas takarmányt és 6 métermázsza alomszalmát. (A takarmány átvévi, térítési árai)
Széna lazán 30 K préselve 36 K
Tavaszi szalma 18 „ „ 24 „
Őszi „ 12 „ „ 18 „
Zsupp „ „ „ 20 „
Nád 14 „
métermázsanként.

Zongora-, hegedű- és német társalgás oktatását,

valamint fiúknak, leányoknak és felnőtteknek szakszerű, módszeres előkészítést középiskolai magánvizsgálatokra, elvállalom. Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

Nyilvános köszönetek.

Krausz Emil ur Kapolcsról, — dr. Vágó Jenő ügyvéd ur útján, a tapolczai izr. iskola szegénysorsu tanulóinak téli ruházatára 30 koronát adományozott, mely összeget köszönettel nyugtáz

a tapolczai izr. Krajcáregylet Elnöksége.

Dr. Vágó Jenő ügyvéd ur által, Krausz Emil ur 30 koronát juttatott hozzánk, mely adományt hálással köszönünk.

A rómt. kath. Nőegylet Elnöksége.

Egy pörből kifolyólag 30 koronát kaptunk a szegények részére, amit köszönettel nyugtáz az izr. Nőegylet Elnöksége.

Eladó egy kifogástalanul jó állapotban lévő, közép termetre illő

Ferenc-József-öltöny és egy Meidinger-kályha.

Cim a kiadóhivatalban.

Intelligens hadiözevgy, irodai vagy pénztárosi

Állást keres

helyben és vidéken, január elsejére. Cime a kiadóhivatalban.

Kocsi Ferenc Kossuth Lajos utca 42 számú

háza földdel

együtt (1600 □ ö) kedvező feltételek mellett eladó.

Bővebbet: Kocsi Ferencné. 2—2

3 jókarban levő

gyermekkosci

üiő, toló és fekvő, eladó. Cim a kiadó-hivatalban.

Rézgálicra

előjegyzéseket elfogad

PAUK VILMOS UTÓDA cég.

Szentgyörgy utca 12. szám alatti

házamat

üzlethelyiséggel szabadkézből eladom Bővebbet Özv. LÖVINGER Dávidné Tapolcza. 8—7

A veszprémi püspökség sümegi erdőhivatalánál nagyobb mennyiségű

karácsonyfának való fenyő

kerül eladásra. Venni szándékozóknak felvigosítást ad a sümegi erdőhivatal.

AZ 1918 ÉVRE

MIKSZÁTH-ALMANACH

Kapható:

LÓWY B. könyvkereskedésében

Kossuth Lajos utca 28. sz.

házamat eladom,

szabadkézből.

Szablik Vilmosné, Tapolcza,

Kossuth Lajos utca 28. 8—7

Telefon 84.

Lówy B. könyvnyomdája, Tapolcza.